

EXTRAS DIN “*FILE DE MONOGRAFIE*”, AUTOR: PROF. ILIE ST. CAZACU

ISTORIA COMUNEI GLODEANU SARAT

POZITIA SI ASEZAREA GEOGRAFICA A COMUNEI

In partea de sud – vest a judetului Buzau, acolo unde se afla hotarul dintre judetele Ialomita, Prahova si Buzau, este asezata **comuna Glodeanu Sarat**. Distanta pana la resedinta judetului, municipiul Buzau, este de 37 km. Alte orase mai apropiate sunt Mizil si Urziceni. Drumul pana la Mizil este de 21 km, iar pana la Urziceni de 20 km.

Comuna Glodeanu Sarat se invecineaza la nord-est cu comunele Mihailesti si Florica, la vest cu comuna Amaru, toate din judetul Buzau, cu comuna Boldesti Gradistea din judetul Prahova, la sud-vest cu comuna Armasesti din judetul Ialomita, la sud cu comuna Ciocarlia, judetul Ialomita, iar la sud-est cu comuna Glodeanu Silistea, judetul Buzau.

Satele comunei Glodeanu Sarat sunt amplasate in partea de est a Campiei Gherghitei, parte componenta a marii Campii Romane, care vine dinspre Ploiesti, trece pe langa Mizil si Clondiru si se ingusteaza puternic in localitatea Stalpu de langa municipiul Buzau. Aceasta portiune, numita Campia Saratii, e cuprinsa in mare parte de suprafata terenului care apartine satelor comunei noastre.

Din punct de vedere climatic, **Glodeanu Sarat** se incadreaza in climatul de campie, specific partii de sud-est a tarii noastre, cu ierni aspre, veri destul de calduroase si cu precipitatii ce depasesc cu putin 500 mm anual.

Avand terenul agricol situat de o parte si de alta a paraului Sarata, comuna face parte din bazinul hidrografic al acesteia, iar solurile specifice sunt cernoziomurile, la care se adauga si cele aluviale din zona de lunca. Existenta cernoziomurilor degradate, ca si a unor resturi ale unei paduri de stejar, indica faptul ca teritoriul comunei este situat intr-o zona de trecere de la silvostepa la stepa propriu - zisa, specifica partii de est a Campiei Romane.

Amplasata intr-o regiune de campie, comuna **Glodeanu Sarat** are conditii naturale optime pentru agricultura, fapt ce explica existenta, pe aceste meleaguri, a unor asezari omenesti cu multe secole in urma.

Azi, comuna se compune din patru sate si anume: **Glodeanu Sarat**, resedinta comunei, care are cea mai mare populatie si cea mai Intinsa vatra de sat, **Pitulicea**, **Caldarusanca** si **Ileana**. Satele **Pitulicea**, **Glodeanu Sarat** si **Ileana** sunt asezate, in salba, pe terasa de pe partea stanga a paraului Sarata, iar satul Caldarusanca se afla In partea de est a comunei, la o distanta de 6 km de resedinta comunei, pe marginea soselei nationale Bucuresti - Urziceni - Buzau.

Teritoriul satelor comunei are altitudine variind Intre 60 - 75 m, altitudinea maxima fiind reprezentata de movila ce se afla candva in fosta vie a C.A.P., 83 m, pe malul drept al Saratii.

Toponimul **Glodeanu** (subst. *glod*+ suf.- *eanu*) trebuie pus in relatie cu natura terenului. Fiind regiune de campie, solul de aici are destule deosebiri fata de cel din alte parti. **Glod** insemna, in vorbirea locuitorilor din acesta zona, bulgare de pamant sau de namol uscat ori inghetat. Existenta unor asemenea bulgari constituie deci un semn distinctiv, mai caracteristic decat cel al noroiului, care este mai mult ori mai putin trecator. Apelativul **glod** a devenit termen toponimic destul de raspandit in Muntenia si Oltenia, adaugandu-i-se diferite sufixe.

Toponimul **Glodeanu**, dat mosiei dupa aspectul exterior al terenului, a contribuit si la denumirea asezarii care s-a infiripat aici. Termenul toponimic **Glodeanu Sarat** este un substantiv compus, in care distingem substantivul **Glodeanu** (derivat de la *glod*) si adjectivul **Sarat** (derivat de la hidronimul **Sarata**, nume al paraului, care brazdeaza teritoriul comunei pe o lungime de multi kilometri). In aceasta denumire observam ca se reflecta atat insusirea terenului, cat si numele paraului.

Cercetand multe materiale arhivistice din secolul al XIX-lea referitoare la comuna **Glodeanu Sarat**, am constatat ca denumirea acesteia apare scrisa in diferite feluri: **Glodeanu Sarata**, **Glodeanu Saratii**, **Glodean Sarata**. In aceste variante se vede clar ca primul termen al substantivului compus este intrebuintat aproape in forma de azi, iar al doilea reflecta fidel numele actual al paraului, schimbandu-i-se doar forma cazuala.

Tot legat de forma sau aspectul exterior al terenului este si termenul toponimic **Caldarusanca** (subst. *caldarusa* +suf. *-anca*). Apelativul **caldare** denumeste o vale in forma de cerc in care, in urma ploilor sau topirii zapezii, se aduna multa apa. In partea de sud-vest a satului **Caldarusanca** este adevarat ca se strange inca si azi apa in cantitati mari, deoarece terenul este mai jos fata de cel din jur, fiind cunoscut de locuitori cu denumirea **Batal**. Toponimul **Caldarusanca** mai poate fi pus si in legatura cu Manastirea **Caldarusani**, stapana candva peste o mare parte a terenul din jurul satului.

Denumirile celorlalte doua sate sunt niste toponime derivate de la nume de persoane si de pasari. Toponimul **Ileana** provine de la antroponimul **Ileana**, iar toponimul **Pitulicea** de la numele unei pasari (subst. *pitulice* + art. *- a*).

Este un adevar incontestabil, sustinut desigur prin documente istorice cercetate si cum de fapt s-a transmis si pe cale orala, ca asezarile omenesti din zona noastra purtau, in general, numele mosiei pe care se infiripasera. In legea data pe timpul domniei lui **Mihai Viteazul**, taranii sunt legati de pamant „**care pe unde va fi, acolo sa**

fie ruman vesnic, unde se va afla". Abia la 1746 domnul **Constantin Mavrocordat** desfiinteaza legarea de pamant a taranilor si apare un fenomen aproape general. Drept urmare, unele sate au fost desfiintate, iar altele au fost mutate pe alte locuri si cele mai multe si-au schimbat numele pe care-l purtasera candva.

Pe teritoriul de azi al comunei **Glodeanu Sarat** au existat, cu secole in urma, satele **Pestrea**(*Pestre*) si **Leotesti** (*Leutesti*). Ele au disparut, ca multe asezari din regiunea de campie si din alte parti ale tarii, din cauza razboaielor si a navalirilor dusmane. Asezarea **Pestrea** a existat pe teritoriul de azi al satului **Glodeanu Sarat**, iar **Leotesti** undeva prin apropierea satului **Caldarusanca**.

Despre aceste sate disparute in intunecatul nostru trecut, cat si despre teritoriul din jur, documentele istorice pe care le-am cercetat aduc destule marturii. E regretabil insa ca s-au gasit urme materiale ce atesta existenta acestor asezari, dar nu au fost supuse unor cercetari competente. In randul vechilor sate disparute din zona noastra se numara si **Glodeanu**. Vatra satului se afla la circa 3 km, in partea de sud a drumului national Bucuresti – Urziceni - Buzau, in dreptul km 69. Daca vom privi cu atentie o harta militara austriaca intocmita cu ocazia razboiului turco-austriac din 1787 – 1792, vom observa ca satul **Glodeanu** apare ca fiind asezat de o parte si de alta a unei vai largi prin care se scurge, in **paraul Sarata**, apa rezultata din topirea zapezilor si a ploilor abundente. In fosta vatra a satului, cu ocazia lucrarilor agricole, s-a descoperit un mare numar de monede austriece din secolul al XVI-lea, care sunt expuse la Muzeul Satesc Cotorca, comuna Glodeanu Silistea si la Muzeul de Istorie Buzau.

Deoarece era asezat la intersectia unor drumuri intens circulate, satul **Glodeanu** a avut foarte mult de suferit de pe urma luptelor date aici sau a pustiitoarelor invazii care se tineau lant.

Un document din primavara anului 1794 referitor la cercetarea pentru carciuma de pe mosia **Glodeanu** arata ca acest sat a fost parasit din cauza razboiului ruso – turc din 1768 –1774, iar locuitorii au revenit, in parte, la vechile lor vetre. Cei ce au fugit au gasit loc de adapost prin apropiere, valea Saratii, plina de papuris si stufaris si destul de larga fiind mai prielnica. Populatia acestui vechi sat a contribuit la formarea noilor asezari din jur: **Glodeanu Carlig**, **Glodeanu Sarat** si **Glodeanu Silistea**. Faptul acesta e dovedit si de o harta ruseasca din 1835 completata cu noi date si reeditata in 1853, in care vechiul **Glodeanu** nu mai apare. Pe aceasta sunt inregistrate satele noi, indicandu-se si numarul gospodariilor: „**Glodeanu Sarata** (100), **Glodeanu Carlige** (72) si **Glodeanul** (*Frecatei* - 85) ”.

IZVOARE ISTORICE

VECHI ASEZARI DISPARUTE

Este un adevar incontestabil, sustinut desigur prin documente istorice cercetate si cum de fapt s-a transmis si pe cale orala, ca asezarile omenesti din zona noastra purtau, in general, numele mosiei pe care se infiripasera. In legea data pe timpul domniei lui Mihai Viteazul, taranii sunt legati de pamant „care pe unde va fi, acolo sa fie ruman vesnic, unde se va afla”. Abia la 1746 domnul Constantin Mavrocordat desfiinteaza legarea de pamant a taranilor si apare un fenomen aproape general. Drept urmare, unele sate au fost desfiintate, iar altele au fost mutate pe alte locuri si cele mai multe si-au schimbat numele pe care-l purtasera candva.

Pe teritoriul de azi al comunei Glodeanu Sarat au existat, cu secole in urma, satele *Pestrea (Pestre)* si *Leotesti (Leutesti)*. Ele au disparut, ca multe asezari din regiunea de campie si din alte parti ale tarii, din cauza razboaielor si a navalirilor dusmane. Asezarea *Pestrea* a existat pe teritoriul de azi al satului Glodeanu Sarat, iar *Leotesti* undeva prin apropierea satului Caldarusanca.

Despre aceste sate disparute in intunecatul nostru trecut, cat si despre teritoriul din jur, documentele istorice pe care le-am cercetat aduc destule marturii. E regretabil insa ca s-au gasit urme materiale ce atesta existenta acestor asezari, dar nu au fost supuse unor cercetari competente.

In randul vechilor sate disparute din zona noastra se numara si *Glodeanu*. Vatra satului se afla la circa 3 km, in partea de sud a drumului national Bucuresti – Urziceni - Buzau, in dreptul km 69. Daca vom privi cu atentie o harta militara austriaca intocmita cu ocazia razboiului turco-austriac din 1787 – 1792, vom observa ca satul *Glodeanu* apare ca fiind asezat de o parte si de alta a unei vai largi prin care se scurge, in paraul Sarata, apa rezultata din topirea zapezilor si a ploilor abundente. In fosta vatra a satului, cu ocazia lucrarilor agricole, s-a descoperit un mare numar de monede austriece din secolul al XVI-lea, care sunt expuse la Muzeul Satesc Cotorca, comuna Glodeanu Silistea si la Muzeul de Istorie Buzau.

Din cauza ca era asezat la intersectia unor drumuri intens circulate, satul *Glodeanu* a avut foarte mult de suferit de pe urma luptelor date aici sau a pustiitoarelor invazii care se tineau lant.

Un document din primavara anului 1794 referitor la cercetarea pentru carciuma de pe mosia *Glodeanu* arata ca acest sat a fost parasit din cauza razboiului ruso – turc din 1768 –1774, iar locuitorii au revenit, in parte, la vechile lor vetre. Cei ce au fugit au gasit loc de adapost prin apropiere, valea Saratii plina de papuris si stufaris si destul de larga fiind mai prielnica. Populatia acestui vechi sat a contribuit la formarea noilor asezari din jur: *Glodeanu Carlig*, *Glodeanu Sarat* si *Glodeanu Silistea*. Faptul acesta e dovedit si de o harta ruseasca din 1835 completata cu noi date si reeditata in 1853, in care vechiul *Glodeanu* nu mai apare. Pe aceasta sunt inregistrate satele noi, indicandu-se si numarul gospodariilor: „*Glodeanu Sarata (100)*, *Glodeanu Carlige (72)* si *Glodeanul (Frecatei - 85)*”.

Toponimul *Valea Glodeanului*, acolo unde se invecina teritoriul fostei mosii *Glodeanu*, pe care s-a infiintat satul Glodeanu Sarat, cu cel al mosiei *Carligu*, administrata timp indelungat de Manastirea Vacaresti, apare intr-o harta a Romaniei in care sunt trecute satele din jur, ospatariile si movilele, care se vad si astazi. De data

aceasta, vechiul sat *Glodeanu* nu mai apare, ci doar denumirea vailor, pe care a fiintat candva. Acum nici toponimul *Valea Glodeanului* nu mai e in uz, fiind inlocuit de *Garla lui Nae Chioru*, dupa numele proprietarului terenului de la sfarsitul secolului al XIX-lea si inceputul secolului al XX-lea.

TERITORIUL COMUNEI IN LUMINA DOCUMENTELOR ISTORICE

Teritoriul pe care se afla azi satele comunei Glodeanu Sarat a fost stapanit, din vechime, de diferiti slujbasi domnesti sau mari boieri. Prin acte de danie ori prin schimb, acesta a fost administrat multe secole de manastiri care, la randul lor, erau dependente de Manastirea Dohiar din Grecia. Roadele acestor terenuri atat de fertile umpleau hambarele Manastirilor Snagov, Slobozia, Caldarusani si Mastanesti. Abia in urma impropietaririi din timpul lui Alexandru Ioan Cuza, o parte din acest teren agricol a intrat in posesia locuitorilor din Glodeanu Sarat.

Filele ingalbenite de vreme, scrise in limba slavona si greaca, vorbesc destul de convingator despre istoria acestor locuri indragite de oricare locuitor al comunei. Cel mai vechi document istoric cunoscut de noi pana in prezent, care sa aminteasca de teritoriul actual al comunei Glodeanu Sarat, este hrisovul lui Petru Voievod din 25 august 1562. Prin acest act domnesc, se intareste stapanirea lui Vlad si a fratilor sai asupra mosiei *Leutesti*, cumparata in timpul unei foamete mari din anii de domnie ai lui Radu Voievod Calugarul. Se aminteste, in acest document, de toponimul *Calea Dabului*, punct de referinta pentru multe hotarnicii si schimburi de mosii facute ulterior. *Calea Dabului* sau *Drumul Cotorii* (cum este mentionat in unele documente), era vechiul drum spre satul Cotorca din comuna Ciocarlia, judetul Ialomita, care trecea peste apa Saratii la o distanta de 6 -7 km spre vest de satul Ileana. Acest drum inca se mai cunoaste de locuitorii comunei Glodeanu Sarat in 1873, fiind luat drept hotar cu mosia vecina.

Peste cativa ani, tot la curtea domneasca din Bucuresti, in timpul lui Alexandru Voievod, la 5 ianuarie 1569, se scrie un document care incepea astfel: *„Din mila lui Dumnezeu, Io, Alexandru,voievod si domn a toata tara Ungrovlahiei, fiul marelui si preabunului Mircea Voievod, nepotul lui Mihnea Voievod, da domnia mea asta porunca a domniei mele lui Balea, fiul lui Stepan, ca sa-i fie ocina in Badeni si in Leotesti, partea bunicului sau Balea al Dobrei, toata, pentru ca este veche si dreapta ocina si dedina”*.

Ocina din Leotesti este mentionata intr-un alt hrisov al aceluiasi domnitor, datat 30 iunie <1575-1576 >. Se arata ca logofatul Coresi are *„ocina in satul Leotesti, de pe locul din partea lui Tatul logofat si a jupanitei lui Caplea, fiica lui Barbu vornic jumatate din sat si de peste toata ocina si din camp, si din padure, si vatra satului din apa Amarului pana in capul ocinei, cat tine tot hotarul si in lat din hotar pana in hotar, sa imparta ocina pretutindeni pe din doua”*.

La numai un an, mosia Leotesti intra in stapanirea vistierului Mihnea, asa cum reiese din hrisovul scris de logofatul Stan, la porunca lui Alexandru Voievod.

Daca hrisovul semnat de Alexandru Voievod la 30 iunie 1575 atesta pentru prima data satul Leotesti, cel al lui Mihnea Voievod scris la Bucuresti in 10 noiembrie 1588 poate fi considerat primul document in care apare mentionat satul Pestrea. Se mentioneaza, in acesta, ca *„Da domnia mea aceasta porunca a domniei mele sfintei dumnezeiesti manastiri numite Sneagov, unde este hramul vavideniei si preasfintei nascatoare de Dumnezeu si pururea fecioara Maria, ca sa-i fie satul Dalbanul si Periatii si Pestrea, partea lui Radul postelnic si 10 salase de atigani, pentru ca i-a inchinat la*

sfanta manastire ca sa-i fie lui pomana in veci". Dupa cum se poate constata din acest document, satul Pestrea si pamantul din jur intra pentru prima data in stapanire manastireasca. Numele *Snagov*, al unui sat care si-a pierdut identitatea oficiala din vechime, numit si *Cufuritu*, acum integrat in componenta satului Pitulicea, se explica prin aceea ca a fost infiintat pe o mosie administrata candva de Manastirea Snagov.

La 27 noiembrie 1611, in cetatea de scaun a Targovistei, se scrie un act domnesc din porunca lui Radu Voievod, ce intareste stapanirea *„lui Stan si fratele sau Anghel din Leotesti*".

Dupa cativa ani, acelasi domnitor al Tarii Romanesti semneaza un alt hrisov la 19 august 1614, prin care intareste stapanirea boierului Ghinea, al doilea postelnic, asupra mai multor mosii printre care figureaza si Leotesti.

La inceputul anului 1615, asezarea Pestrea si mosia pe care fiinta sunt date ca zestre de logofatul Fierea si sotia sa fiicei lor Stanca. In actul scris de logofat gasim urmatoarea precizare: *„Si iara de-am dat ocina den Pestre partea noastra cati sa va alege si cu un ruman, anume Stan si cu feciorii lui, anume Dragomir si Dan; iar sa le fie lor (fiicei si ginerelui - n.a.) si feciorilor mosie si de nimenel banuiala sa nu aiba, pentru ca au fost ale noastre drepte mosii si de la parintii nostri*".

Peste patru ani, din porunca lui Gavriil Moghila Voievod, logofatul curtii domnesti din Targoviste scrie un act prin care se intareste stapanirea boierului Ghinea, fost mare armas, si fiilor sai asupra unor mosii, printre care e mentionata si Leotesti.

Satul Pestrea, incepand cu 10 septembrie 1621, prin act semnat de Maria din Boldesti, este dat impreuna cu alte sate, silisti si terenuri intinse verilor sai pentru a o ingriji pana la moarte. Probabil ca aceasta nu avea alte rude mai apropiate si a recurs la ajutorul verilor, care, dupa moartea Mariei, urmau sa o mosteneasca.

Dupa trei ani, din nou satul Pestrea este mentionat ca proprietate a Manastirii Snagov, prin hrisov domnesc scris in cetatea de scaun a Targovistei din porunca lui Alexandru Voievod. In acest act, scris de cancelaria domneasca, se precizeaza *„ca sa-i fie (Manastirii Snagov n.a.) satele Dalbanu si Periatii si Pestrea, partea lui Radu postelnic toata si atigani, 10 salase, pentru ca le-a dat singur Radul postelnic la moartea lui aceste sate mai sus zise si atigani la sfanta manastire ca sa-i fie de pomana in veci*".

In anul 1643, mosia Leotesti era in stapanirea Manastirii Caldarusani. Intr-un document scris in cancelaria domneasca, la 28 mai, se arata ca se aleg hotarele mosiei si se da hrisov la mana egumenului manastirii, ca nimeni sa nu aiba amestec in a o stapani.

Numele mosiei Glodeanu apare mentionat pentru prima data intr-un hrisov semnat de Matei Basarab la Targoviste, in 25 iunie 1652. Prin acesta se intareste stapanirea Manastirii Dohiar din Grecia *„asupra sfintei manastiri de la Mastanesti, hramul ei Adormirea Nascatoarei de Dumnezeu, care manastire o au facut din temelia ei Apostolache comisul*". In timpul vietii, acest comis a inchinat, spre iertarea pacatelor, mosiile sale manastirii. Glodeanu figureaza printre acestea, alaturi de cele din jur: Carlig, Hostea si Nenisori.

Boierilor hotarnici, printr-un hrisov domnesc din 19 aprilie 1656, li se da imputernicire de a face o noua hotarnicie a mosiilor din administratia Manastirii Mastanesti. Acestia trebuiau *„sa aleaga toate mosiile Manastirii Mastanesti de catre megiasii de Mastanesti si sa lipeasca toata partea de mosie a manastirii, mosie langa mosie pre langa manastire si sa mai hotarniceasca acesti 16 boieri mosia de la Popesti si de la Glodeanu si de la Fundeni si sa le puie pietre si semne cum iaste legea*".

Mosia Glodeanu apare consemnata si-n documentul din 1657 prin care jupaneasa Dumitra doneaza schitului lordacheanu de pe valea Cricovului toata partea sa de

mosie. Jupaneasa declara ca „scriu si marturisesc cu acest zăpis al al miiu cum sa sa stie ca am dat toata partea mea de mosie din Glodeanu la sfanta manastire pentru sufletul miiu si al parintilor , pentru pomana , ca sa fie la sfanta manastire”.

In 19 aprilie 1692, din nou se intareste stapanirea Manastirii Dohiar asupra mosiei Glodeanu si a altora printr-un document semnat de Constantin Basarab. Se precizeaza ca acesta intareste „cartea calugarilor ce au avut de la Matei Basarab” din vara anului 1652.

Dupa 17 ani, din porunca aceluiasi domnitor, se scrie un alt document, prin care se intareste stapanirea Manastirii Vaideei „ce sa cheama Slobozia lui Ianache care este zidita si inaltata de raposatul mosul domniei mele, lo Matei Voievod Basarab” asupra unor mosii, printre care si Glodeanu. Documentul aceste nu face altceva decat sa confirme.

La 25 iunie 1744, se scrie un act din care aflam ca Balasa Baleanca vinde mosia Leotesti lui Barbu Vacarescu. Acest act de vanzare - cumparare este foarte important pentru cunoasterea teritoriului agricol ce apartine azi comunei Glodeanu Sarat. Daca hrisovul lui Petru Voievod din 25 august 1562 era destul de sarac in puncte de reper necesare delimitarii mosiei sau hotarniciile mentionate in documentele din 28 mai 1643 si 19 aprilie 1656 spun doar ca se pun pietre si semne, actul semnat de Balasa Baleanca e mult mai bogat. Iata, de exemplu, cum este delimitata mosia Leotesti: „Aceasta mosie lungul ei sa injuga din Sarata daspre podul Drosului dan hotar alaturea cu mosia Manastirii Caldarusani si merge pan in hotar pan in Movila Manciuului la crucea da piatra si da cu capul in mosia Pozorestilor despre Repedea Barbului si, da acolo, pa dan sus sa injuga cu mosia Manastirii Znogovului si vine tot pa hotar, pana da cu capu iar in Sarata”.

In anul urmator, la 25 mai, marele logofat Barbu Vacarescu da un zăpis „la mana sfintiei sale egumenului ot (de la) Caldarusani, chir Gherasim, si a tot soborul sfintei manastiri” prin care se face schimb de mosii. Acum mosia Leotesti trece in stapanirea Manastirii Caldarusani, iar boierul Vacarescu primeste „alta mosie langa Bucuresti si cu helesteu parasit in matca Colentinii”. In ceea ce priveste hotarele mosiei Leotesti, se spune doar ca „iaste alaturea cu alta mosie a Manastirii Caldarusani pre din sus de mergu injugate si da cu capul dinspre o parte in apa Saratii si cu alt cap in Movila Manciuului”.

Actul de vanzare - cumparare si cel de schimb ne ajuta sa facem delimitarea teritoriului care astazi este al locuitorilor comunei Glodeanu Sarat. Am constatat ca unele toponime, ca de exemplu Movila Manciuului, sunt cunoscute si folosite de locuitorii comunelor din zona. Folosind delimitarile din aceste doua documente, cum vom vedea si ceva mai departe cand vom discuta hotarnicia din 1873, ajungem la concluzia ca fosta mosie Leotesti se suprapune, in foarte mare masura, actualului teren agricol al comunei Glodeanu Sarat. Fie ca folosesc toponimul Leotesti sau Glodeanu, documentele istorice luate de noi in discutie si folosite ca dovezi de atestare se refera la acelasi teren. Metamorfozarea toponimelor este o realitate istorica si lingvistica. Unele toponime vechi au fost inlocuite cu altele noi, iar in anumite perioade de timp se folosesc, cand unele, cand altele sau chiar ambele, spre a nu da nastere la eventuale confuzii. Un document din 4 iunie 1778, scris in limba greaca, ne ofera noi aspecte despre mosia Glodeanu. De data aceasta aflam ca mosia a fost cumparata de Ioan capitanul de la egumenul Vacaresteanu pe o perioada de doi ani. Nu se respecta insa invoiala facuta, se ajunge la judecata si se stabileste ca Manastirea Apostolache sa primeasca produse agricole si sa aiba voie sa vanda vin la carciuma de pe mosia Glodeanu.

Fiind sursa de mari venituri, carciuma aceasta este obiectul unor neintelegeri intre calugarii de la Manastirea Vacaresti si cei de la Manastirea Apostolache, asa cum reiese dintr-un document din 7 mai 1794. Cercetarea intreprinsa in privinta apartenentei carciunii de pe mosia Glodeanu, vecina in partea de sud cu mosia Carlighu, furnizeaza date importante referitoare la satul disparut Glodeanu. Spre a-si revendica dreptul asupra carciunii de pe mosia Glodeanu, vechilii Manastirii Vacaresti sustin ca au fost mai sarguinciosi calugarii de la Vacaresti, „care s-au straduit de au adunat oamenii risipiti pe mosie” din cauza razboaielor din acea vreme.

Dimitrie Racovita si Grigore Hrisocoleu sunt cei care fac cercetarile referitoare la carciuma si ajung la concluzia ca „*acest sat al Glodeanului nu s-au adunat nici de Schitu Apostolache, nici de Manastirea Vacaresti, ci de la cealalta razmerita a rusilor de sini s-au strans*”.

Documentul acesta ne obliga sa facem o incursiune in timp pentru a arunca adevarata lumina asupra evenimentelor petrecute prin partile noastre. Este cert ca boierii trimisi sa faca cercetarea se refera nu la razboiul ruso-turc din 24 august 1787 - 9 ianuarie 1792, care din 1788 devine razboi ruso - austriaco - turc, ci la cel din octombrie 1768 – iunie 1774 dintre rusi si turci, incheiat prin tratatul de pace de la Kuciuc – Kainargi, ce a fost dezastruos pentru satele din comuna noastra. Iata deci ca vicisitudinile vremurilor acelora si-au pus adanc pecetea asupra satelor. Fiind satul Glodeanu asezat in calea celor care ne-au calcat tara de atatea ori, nesiguranta traiului i-a obligat sa-l paraseasca, apucand drumuri care-i duceau la incropirea unor asezari mai ferite.

Date importante despre mosia Glodeanu se afla si in documentele scrise in secolul al XIX-lea. Bunaoara, cel din 20 iulie 1846 se refera la „*nou arendas la Glodeanu si Amaru*”, iar cel din 20 iunie 1849 la hotarnicia mosiei Glodeanu Sarat.

Documentul cel mai convingator si cel mai bogat in date referitoare la teritoriul comunei este cel intitulat „*Carte de hotarnicie pentru mosia statului Glodeanu Sarat din judetul Buzau, plasa Tohani, lucrata de inginerul hotarnic Ioan M Romniceanu in anul 1873*”. In ziua de 14 aprilie 1873, dupa ce se fac toate demersurile legale, inginerul Romniceanu convoaca la fata locului pe vecinii mosiei Glodeanu Sarat si pe locuitorii satului impropietariti in timpul lui Alexandru Ioan Cuza, reprezentati de primarul din sat. Cu acest prilej, inginerul hotarnic C.D. Cotruciu, reprezentantul statului, pentru a se face o delimitare corecta, aduce ca marturie vechi documente referitoare la mosia in cauza.

Pe acestea le vom aminti si noi in ordinea in care sunt date in cartea de hotarnicie din primavara anului 1873:

- Hrisovul lui Petru voivod din 25 august 1562 „*dat lui Vlad cu fratii lui, ca sa tina ei mosie la Leotesti, partea ce a cumparat de la Vlad din Badeni, de la Cracea si de la feciorii lui Radivoie, de pretutindenii din Calea Dabului pana in gorgana cu piatra*”.
- Actul din 25 iunie 1744 prin care Balasa Baleanca vinde mosia sa din Leotesti lui Barbu Vacarescu.
- Actul de schimb din 25 mai 1745, facut intre egumenul Manastirii Caldarusani si Barbu Vacarescu, mare logofat, intarit de domnitorul Constantin Nicolae Voievod, prin care logofatul primeste o mosie langa Bucuresti , danie din partea lui Matei Voda.
- Hotarniciile mosiilor din jur.

Cartea de hotarnicie din 1873 este un corolar al tuturor documentelor cunoscute si luate de noi in discutie. Calea Dabului sau vechiul drum al Cotorii (al Cotorcii - n.a.),

Movila Manciului si alte puncte de reper mentionate in documentele domnesti sunt folosite si acum pentru a se fixa corect hotarele cu mosiile din jur. In „*Planul topografic al mosiei Glodeanu Sarat, proprietatea statului, lucrat de inginerul hotarnic Ioan M. Romniceanu*” sunt trecute foarte multe puncte de orientare pe marginile mosiei: Movila Postei, Movila Manciului, Basica lui Moise, Basica Sarbilor, Putul Cazacului, Lutul Alb, Piatra Fermecatoarelor, etc.

E interesant de urmarit ca, pentru a nu se gresi, inginerul statului C.D. Cotruciu cere a se respecta hotarele mosiei indicate de batranele si ingalbenitele hrisoave domnesti. De exemplu, cand se stabileste hotarul cu mosia Sidiru, se are in vedere vechiul drum al Cotorcii, iar pentru vecinatatea cu mosia Jilava, in declaratia scrisa, reprezentantul statului arata ca „*veti lua in norma semnele aratate in hrisovul lui Petru Voievod cu data 1562 august 25 si actul de vanzare al Balasei Baleanca cu data 1744 iunie 25, adica Calea Dabului si Podul Drosului. Prin aceste semne s-a urmat posesiunea pana catre anul 1847 dupa cum se poate constata si azi prin martori ce vom aduce la fata locului. Pe langa aceasta mai este si piatra azi necontestata, hotar intre mosiile Dudeasca, Jilavele si Glodeanu Sarat*”.

Cum era si firesc, aceste puncte de reper sunt luate in considerare de inginerul Romniceanu si de toti membrii care participa la delimitarea mosiei Glodeanu Sarat si sunt inserate in planul topografic atasat la sfarsitul cartii de hotarnicie incheiata in decembrie 1873.

Documentele pe care le-am cercetat se completeaza unele pe altele si, asamblate, dau o imagine reala a teritoriului pe care il stapanesc si il folosesc locuitorii comunei. Consideram ca lumina aruncata de hrisoavele domnesti, incepand cu cel al lui Petru Voievod, tinand cont si de evenimentele istorice si de aspectele de ordin lingvistic, mosia Leotesti se intindea pe o foarte mare suprafata de teren agricol. Daca toate documentele din secolul al XVI-lea amintesc numai de toponimul Leotesti, cele din secolele urmatoare vorbesc cand despre Leotesti, cand despre Glodeanu, ca abia cel din 4 iunie 1778, scris in limba greaca, sa foloseasca doar toponimul Glodeanu, iar cartea de hotarnicie din 2 iunie 1849 si cea din 1873 pe Glodeanu Sarat.

CAND S-AU INFIINTAT SATELE COMUNEI

Despre infiintarea satului de resedinta comunala aflam lucruri interesante rasfoind si confruntand diferite lucrari si documente. Din pacate, data infiintarii este aratata diferit. Faptul acesta ne obliga sa le luam in discutie dupa cum se face datarea, mergand pe firul timpului.

Dictionarul statistic al Romaniei din 1941 arata ca satul Glodeanu Sarat ar fi luat fiinta in jurul anului 1500. Afirmatia, dupa cum usor se poate constata, e aproximativa si nu e fondata pe documente sau urme materiale. Dupa documentele pe care le-am cercetat pana acum, probabil ca Dictionarul s-ar putea referi la vechile asezari disparute, Pestrea si Leotesti, care au fost localizate pe teritoriul actual al comunei Glodeanu Sarat.

Satul ar fi luat fiinta prin anii 1700-1714, dupa cum spune o monografie a comunei intocmita de un colectiv de cadre didactice din sat condus de fostul director, invatator Traian Gh. Dascaleacu. Probabil ca datarea s-a facut dupa cum se cunostea din batrani, pentru ca nu se sustine afirmatia prin nici un document.

Inimosul dascal buzoian Basil Iorgulescu in al sau „*Dictionar geografic, statistic, economic si istoric al judetului Buzau*” arata ca satul ar exista din jurul anului 1812. Nu credem sa fie asa, deoarece subocarmuitorul Gheorghe Rusescu, in recensamantul pe care il face in 1838, afirma ca satul avea 220 de familii, ce stapaneau 1988 de pogoane. Cum putea oare intr-un interval doar de 20 de ani sa ajunga satul atat de mare? Fara indoiala existenta satului trebuie impinsa inapoi in timp, deoarece se gasesc destule documente istorice ce vorbesc de mosia pe care s-a infiintat satul care-i poarta numele.

Pe linia lui Basil Iorgulescu merg si autorii *Marelui dictionar geografic al Romaniei*, tiparit la opt ani dupa aparitia lucrarii profesorului din Buzau. Se afirma, in aceasta lucrare colectiva, ca localitatea Glodeanu Sarat ar exista din primii ani ai secolului al XIX-lea. Teatrul de lupta al razboaielor dintre rusi si turci din 1806 - 1812 a fost prin aceste locuri, motiv pentru care populatia s-a risipit. Dupa 1812, locuitorii au venit la vechea siliste, formand asezarea Glodeanu Sarat.

Ca satul de resedinta a comunei exista de prin 1815 arata si Istoria Daciei de Dionisie Fotino. Cu siguranta ca Basil Iorgulescu a consultat aceasta lucrare, anterioara cartii sale, pentru ca data este aratata cu o toleranta de trei ani.

Daca toate aceste lucrari se opresc asupra unor ani in care sa se fi infiintat satul Glodeanu Sarat, Monografia judetului Buzau din 1943 trece sub tacere datarea, amintind doar satele ce alcatuiesc comuna, populatia si ocupatia locuitorilor. Referitor la provenienta populatiei, arata ca „se crede ca primele asezari omenesti s-ar fi facut cu populatie venita dinspre Cotorca, Glodeanu Silistea, de unde locuitorii fugeau din cauza turcilor, caci erau in drumul lor”.

Dand crezare informatiilor culese din batranele documente domnesti, e un adevar incontestabil ca aceste meleaguri au fost locuite cu multe secole in urma. Gasim de datorita noastra sa venim cu argumente de ordin istoric, care sa limpezeasca cat de cat problema vechimii acestui sat, fara a avea pretentia ca am facut, pana in momentul de fata, o cercetare exhaustiva. Am ajuns la concluzia ca pe teritoriul de azi al comunei au existat sate cu patru secole in urma. Afirmatia are ca temeii urmatoarele documente istorice:

- Hrisovul lui „Io Alexandru-voievod, fiul marelui si preabunului Mircea-voievod”, din 30 iunie 1575, prin care se arata stapanirea logofatului Coresi asupra „ocinei in satul Leotesti”.
- Hrisovul lui „Mihnea-voievod si domn a toata tara Ungrovlahiei, fiul marelui si preabunului Alexandru-voievod”, din 10 noiembrie 1588, ce aminteste de satul Pestrea.

Pe acestea le socotim deocamdata primele atestari ale satelor Leotesti si Pestrea, localizate de specialisti in istorie pe teritoriul comunei Glodeanu Sarat. Ca au existat aceste sate e un adevar indubitabil, pentru ca sunt multe documente istorice care le amintesc. Hrisovul domnesc din 10 noiembrie 1588, de exemplu, vorbeste si de satele din jur, Dalbanul (Dulbanu, comuna Amaru) si Boldesti, judetul Prahova, vecine si azi cu comuna noastra.

Fiind asezate in zona de campie, in calea deselor navaliri dusmane, dar si din cauza unor razboaie ce au parjolit aceste locuri, era firesc ca satele sa fi fost distruse sau parasite, in vremurile de grea cumpana, de locuitorii plecati in alte locuri ale caror conditii geografice sa le fi oferit mai multa siguranta. Uneori locuitorii reveneau la vetrele lor, dar in alte cazuri nu.

Istoria ne arata ca, spre sfarsitul secolului al XIV-lea si inceputul secolului al XV-lea, turcii reprezinta un pericol iminent pentru tarile romane. Ajunsi la Dunare, acestia trec deseori fluviul si fac jafuri mari, iar situatia devine si mai jalnica dupa domnia lui Mircea

cel Batran. Cum teritoriul comunei noastre si al celor din jur a cunoscut aceste tulburi si dureroase evenimente, vom reaminti doar cateva dintre acestea.

In primavara anului 1462, sultanul Mahomed al II-lea urca pe valea Ialomitei spre Targoviste, in fruntea unei osti numeroase, ca sa-l pedepseasca pe Vlad Tepes. Multe sate sunt pradate sau chiar distruse. Zona noastra a fost lovita crunt de turci la intoarcere.

Mai tarziu, in toamna lui 1596, hoardele tataresti se stabilesc la Buzau si fac jafuri mari in toata regiunea. E socotita cea mai mare invazie pe aceste locuri, cand Buzaul, Gherghita si Bucurestiul sunt cuprinse de incendii devastatoare.

Prin locurile noastre isi poarta pasii si oastea poloneza care, in octombrie 1600, iese victorioasa in luptele de la Naieni si Ceptura. Ea isi continua marsul impetuos spre capitala Munteniei (Tarii Romanesti) si-l instaleaza ca domn pe Simion Movila.

O noua invazie a tatarilor are loc prin partile noastre in anul 1623, cand acestia ajung pana pe malul Oltului. Cum era de asteptat, in urma lor raman numai distrugerii.

Datorita unor intense staruinte pe langa Poarta Otomana, in toamna lui 1639, Vasile Lupu primeste domnia Tarii Romanesti, trece cu armata sa prin locurile noastre si incearca sa-si ocupe tronul, dar fara succes. Oastea munteana condusa de voievodul Matei Basarab ii invinge pe moldoveni in lupta de pe valea Ialomitei, desfasurata intre satele Ojogeni si Nenisori (5). Cu putinii ostasi care i-au mai ramas, Vasile Lupu se indreapta spre cetatea turceasca a Brailei. In acea vreme, drumul ce lega Bucurestiul de Braila trecea pe langa Urziceni azi, iar de la Cotorca (Silistea Cotorcii, cum i se spunea candva), se bifurca spre Braila si Buzau.

Prin zona noastra, isi fac din nou aparitia hoardele tatarilor pustiitori in primavara anului 1709. Intr-un document referitor la mosia Glodeanu se arata ca *„s-a intamplat de au venit tatarii in tara (se refera la partea de sud a Munteniei – n.a.) si in Moldova de au robit tara jumatate si au fost facute multe raotati, de au fost perit si lui zapisele (e vorba de postelnicul Enache, ctitor al manastirii din Slobozia – n.a.) de cumparatoare acestei parti de mosie ...”*.

Am trecut in revista doar cateva dintre evenimentele care si-au pus pecetea puternic si implacabil asupra satelor din zona comunei Glodeanu Sarat. Sunt suficiente dovezi ce amintesc de vremurile de grea cumpana, cand locuitorii sa fi fost nevoiti sa-si paraseasca vremelnice sau chiar definitiv firavele asezari, spre a gasi locuri mai linistite si mai ferite de dusmani.

E iarasi un lucru sigur ca populatia asezarii Glodeanu Sarat nu poate fi considerata omogena, pentru ca si vecinii lor au fost sub acele vremuri de nesiguranta. Probabil ca s-au adapostit cu cei de la noi in aceleasi locuri, formand asezari temporare, iar cand parjolul a incetat, multi dintre ei au ramas definitiv unde au gasit de cuviinta.

Ca asa stau lucrurile, ne convinge si o insemnare de pe o veche carte bisericeasca a satului. Nae Matache, fost multi ani dascal in satul Glodeanu Sarat, a scris: *„Spre stiinta ca in anul mantuirii 7376 de la Adam, parohia avea patru sute si civa di familii ce au venit di la Frecatei (Glodeanu Silistea, judetul Buzau - n.a.) pen aceste locuri de frica turcilor”*.

Vremurile grele aducatoare de nori negri asupra asezarilor din zona noastra au ramas adanc sapate in sufletul satenilor. O frumoasa si interesanta legenda gasita scrisa pe o carte veche aminteste de viteazul Crivat din Cotorca, sat vecin din judetul Ialomita, care fugea mai repede decat un cal. Acesta merge pana la Buzau ca sa-i anunte pe rusi ca iar i-au calcat turcii. In partea finala a legendei, se spune ca vechiul sat Cotorca (prin care trece azi E 85, sosea cu doua benzi pe sens) *„era asezat tocmai pe drumul cel mare care duce de la Buzau la Bucuresti, cam pe un delusor, si nu era*

trecere de muscal sau de turc ca sa nu se abata in sat. Si atunci era greu de tot de romani! D-ai s-au hotarat sa-l paraseasca, la loc rau mai era, tocmai in drumul cel mare, pe unde de multe ori, ziua sau noaptea, era trecere de muscal la Bucuresti si de turc la Buzau. Si asa au plecat tot neamuri, neamuri si s-au facut satele care sint si azi: Cotorca (sat din comuna Glodeanu Silistea), Glodeanu Carlig, Glodeanu Silistea, Glodeanu Sarat, Slatioarele si Urziceni. Nu vezi ce vale este aici la Glodeanu Sarat? Cica atunci maracinisul si balariile erau cat casa, de bordeiele nu se vedeau deloc. Parca nici nu era tipenie de om pe aici”.

Daca privim cu atentie cercetarea boierilor Dimitrie Racovita si Grigore Hrisocoleu din primavara anului 1794 in legatura cu carciuma de pe mosia Glodeanu, putem deduce ca satul Glodeanu Sarat ar exista din perioada dintre razboaiele ruso-turc din 1735 - 1739 si 1768 - 1774. Se afirma in raportul celor doi catre domnitor ca locuitorii au revenit la vatra lor de la Glodeanu, probabil si de la Cotorca (Cotorca Mare sau Siliostea Cotorcii, cum i se spunea odinioara – n.a.), dar unii cu siguranta ca au ramas prin alte locuri. Cum pe vremea aceea nu erau statistici riguroase, satul plecat in bejenie nu era posibil sa se fi reintors in intregime.

Documentul semnat de cei doi boieri judecatori conjugat cu insemnarea dascalului bisericii celei vechi din satul Glodeanu Sarat, Nae Matache, cu legenda despre isprava tanarului Crivat din Cotorca si cu ce s-a transmis pe cale orala pana azi explica, in mod plauzibil, originea comuna a locuitorilor din Glodeanu Sarat si satele din jur. Asezarea Glodeanu Sarat poate fi o urmare fireasca a roirii satelor din zona in timpul cand invaziile si luptele dintre armatele straine distrugseau totul in calea lor. Inclinam sa credem ca, din punct de vedere al provenientei, cei mai multi locuitori au venit sa formeze sau sa se adauge populatiei asezarii Glodeanu Sarat din vechiul sat Glodeanu si mai putini din vechea Cotorca, sate vecine, aflate candva pe firul aceleiasi vai.

Originea comuna a satelor care au ca izvor etnic fostul sat Glodeanu se poate sustine si cu argumente de ordin lingvistic. Trei erau, pana la actuala impartire administrativa, comunele ce aveau prima parte a denumirii identica: Glodeanu Carlig, Glodeanu Sarat si Glodeanu Silistea. Observam ca, in aceste toponime, se are in vedere natura terenului, care este aceeaasi peste tot, la care se adauga *Carlig* (de la cotul unui paraias), *Sarat* (de la hridonimul Sarata) si *Silistea* (de la vatra parasita, ruine, numita *seliste* in limba bulgara).

Un alt aspect de ordin lingvistic, ce nu trebuie neglijat, e referitor la denumirile *carligeni* si *codaseni*, pe care le au locuitorii satului Glodeanu Sarat. Cei din partea de vest a satului, dincolo de soseaua ce urca spre cimitirul cel nou, se numesc *carligeni*, iar ceilalti, din partea de est, unde se afla lacul Garlita, sunt *codaseni*. Carligenii probabil ca provin din locuitori originari din Glodeanu Carlig, iar codasenii ar fi locuitorii din vechea vatra a satului, intemeiata la coada lacului Garlita.

Locuitorii celor trei comune luate in discutie au nume generic diferit. Daca cei din fosta comuna Glodeanu Carlig se numesc *carligeni*, cei din Glodeanu Silistea –*silisteni*-, numai cei din Glodeanu Sarat poarta numele *glodenen*. Observam deci ca prima parte a acestor toponime se reflecta numai in aratarea originii locuitorilor comunei noastre.

Celelalte sate ale comunei, Pitulicea, Caldarusanca si Ileana, nu au o vechime considerabila. Infiintarea lor se datoreaza impropietarilor din ultimile decenii ale secolului al XIX-lea si de la inceputul secolului al XX-lea. Ele sunt formate din locuitori ai satului Glodeanu Sarat, cel mai vechi din cadrul comunei, care au fost impropietariti cu teren agricol din mosiile statului, foste candva ale Manastirilor Snagov si Caldarusani si cei ce au cumparat pamant in loturi mici, tot din proprietatea statului, conform planurilor

de parcelare din 1892 si 1895. Satul Pitulicea a luat fiinta in 1888, Caldarusanca in 1893, iar Ileana in 1912.

In satul Caldarusanca au fost impropietariti si multi cetateni ai satelor din muntii Buzaului, avand in posesie teren agricol in jurul satului si locuri de casa.

Cu ocazia documentarii pe teren in vederea intocmirii lucrarii, am discutat si cu unul dintre cei mai batrani locuitori ai satului Ileana. El se numeste Dobrin M. Gheorghe, fiul lui Matache si Elisabeta Dobrin, nascut la 2 august 1914. Nea Gheorghe, cum i se spune in sat, cu multa amabilitate si tacticos la vorba, face urmatoarea marturisire:

„Aveam doi ani cand tata a plecat pe front in rabiul din 1916, lasand acasa pe fratele meu Silivestru de patru ani si pe mama, care, la cateva luni, a murit de tifos, fiind atunci molima din care cauza a murit multa lume. Cei doi frati am fost nascuti aici, in Ileana, tata numarandu-se printre primii care au batut parul, cum se spune pe la noi. El era de fel din Glodeanu Sarat si, cu cativa ani inainte de a ma naste eu, isi face casa in Ileana. Cand eram ceva mai marisor, imi aduc bine aminte, satul nostru era cu case foarte rare. Oilor si celorlalte vite li se da drumul din curte si pasteau iarba din jur, unde nu erau case.

Mai mi-aduc aminte ca printre primii locuitori ai satului Ileana erau Nae Neagu, Ion Munteanu (Munteanu fiind porecla - n.a.), Anghel Neguleasa si Gheorghe Toader, zis Tureac (si Tureac este tot o porecla - n.a.).

Boierii mosiei unde este azi satul Ileana aveau fiecare cate o fata. Pe una o chema Margarita, iar pe ailalta Ileana. Auzisem din batrini ca era cearta mare intre boieri. Care mai de care voia sa dea numele mosiei si satului nostru dupa numele fetelor. Pana la urma mosia din care s-a dat pamant oamenilor de la noi si locuri de casa s-a numit Ileana. Mosia asta se intindea din malul Saratii in sus, adica spre soseaua mare Urziceni - Buzau, pe doua linii de loc, la rasarit pana in Pogoanele Vechi, iar la asfintit pana la mosia boierului Ranitescu.”

PAMANTUL MULT DORIT

Mergand pe firul timpului si cercetand o sumedenie de documente, am ajuns la concluzia ca taranul roman e legat de pamant asa cum e pasarea de cuibul sau. Si pentru locuitorii de la noi, pamantul a reprezentat singura sursa de existenta, fie ca era clacas sau proprietar. Am amintit, in paginile anterioare, de *Glodeanu* ca sat si mosie. Cine vrea sa cunoasca istoria meleagurilor glodenene trebuie neaparat sa rasfoiasca monumentala lucrare a profesorului buzoean Basil Iorgulescu intitulata „Dictionar geografic, statistic, economic si istoric al judetului Buzau”, tiparit la Bucuresti, in 1892.

Fiind o opera de pionierat si pe buna dreptate apreciata si premiata de cele mai inalte foruri stiintifice ale vremii de atunci, o socotim un material bibliografic ce ne-a servit ca punct de referinta. De exemplu, la pagina 248 se scrie: „*Glodeanu, vasta proprietate in partea de sud a plaii Tohani avand pamantul cel mai fertil din judet, care, prin diferite succesiuni, dani si vanzari s-a subdivizat si a dat nastere la mai multe sate si proprietati mai mici*”. In vremea cand faimosul si impunatorul dictionar vede lumina tiparului, cele trei comune surori, Glodeanu Silistea, Glodeanu Carlig si Glodeanu Sarat se intindeau pe o suprafata de 16.397 ha.

Am constatat ca, in vechime, mosiile pe care s-au format cele trei sate au purtat nume ce s-au schimbat ulterior si ca s-au facut multe reasezari in ceea ce priveste vecinatatile si intinderea. Termenul *Cufuritu* apare ca nume de sat, avand cu ani in

urma denumirile *Glodeanu Gradistea*, *Snagoveanca* si *Snagov*, dupa numele mosiei unde este situat, de mosie, *Glodeanu Gradistea* si *Glodeanu Cufuritu*, apartinand de marele corp *Glodeanu* si *Gradistea*, dar si de lac. O parte a teritoriului comunei Glodeanu Sarat situata in nord-est se numea odinioara *Glodeanu Gradistea* si *Glodeanu Cufuritu*. De asemeni, *Glodeanu* si *Sidiru* erau denumirea unei mosii din fosta comuna Glodeanu Carlig (azi satul se numeste Carligu Mare si face parte din comuna Glodeanu Silistea), cunoscuta si cu denumirea *Glodeanu Stavropoleos*. Satul Glodeanu Silistea purta si inca mai poarta denumirea *Frecatei*, iar mosia pe care se afla apare si cu denumirile *Frecateanca*, *Filipeasca* si *Zisuleasca*.

Terenul acesta deosebit de fertil cu suprafata de 16.397 hectare a fost stapanit de diferite manastiri sau de unii proprietari si muncit cu sudoare de taranii clacasi. A trebuit sa treaca mult timp pana cand, gratie domnitorului patriot Alexandru Ioan Cuza, o parte din pamantul mult dorit si udat cu lacrimi si sudoare de generatii de glodeneni sa intre in stapanirea lor.

Si la Glodeanu Sarat, pentru aplicarea legii rurale pe teren, potrivit articolului 24, s-a format o comisie a plasei Tohani, cu sarcina de a stabili ce clacasi vor primi pamant, suprafata de drept si suma datorata. Taranilor clacasi din satele Glodeanu Sarat si Cufuritu sau Snagov (toponime folosite si azi, sat ce in prezent este inclus in componenta satului Pitulicea, infiintat mult mai tarziu), li se face impropietarirea din pamantul mosiilor pe care s-au infiintat, foste candva ale manastirilor si trecute apoi in posesia statului.

Masurarea pamantului dat in proprietatea clacasilor din cele doua sate s-a efectuat in ziua de 6 august 1865 de Dimitrie Ionescu, inginer delimitator al statului, conform planului si actului de delimitare rurala. Din intinsa mosie Glodeanu Sarat intra in posesia taranilor clacasi doar 3165 pogoane (1582,5 ha), inclusiv rezerva ramasa in proprietatea statului pentru acarete si altele de 48 pogoane si 1265 stanjeni patrati (24,5 ha), iar din mosia Glodeanu Gradistea, zis Cufuritu „suprafata de 154 pogoane (77 ha), in care se cuprind si cele 8 pogoane si 1.674 stanjeni patrati (aproximativ 5 ha) ramase in seama proprietatii statului. Restul terenului din cele doua mosii ramane mai departe in proprietatea statului, fiind dat pe rand in administrarea diferitelor arendasi. Din mosia Cufuritu (Glodeanu Gradistea sau Glodeanu Cufuritu, cum apare in unele documente) se mai dau 830 ha tinerilor casatoriti cand se infiinteaza satul Florica, ca efect al legii insurateilor, localitate ce a apartinut mult timp de comuna Glodeanu Sarat.

Cum era si firesc, impropietarirea din timpul lui Cuza a imbunatatit simtitor situatia materiala a locuitorilor care, pentru prima data, intra in posesia pamantului mult dorit din cele mai idepartate timpuri. Deoarece glodenenii sunt impropietariti si mai tarziu, terenul agricol primit in vara lui 1865 e cunoscut si azi cu toponimul *Pogoanele Vechi*.

Arendasii, care administeaza partea din cele doua mosii ramase ale statului, sunt foarte lacomi si incearca sa le smulga celor impropietariti pamantul primit si platit la timp.

Petrache Filitis, primul arendas al mosiilor statului Glodeanu Sarat si Glodeanu Gradistea, reclama ministrului finantelor faptul ca locuitorii ar fi primit in august 1865 cu 750 pogoane (375 ha), motiv pentru care, prin ordin al ministrului, se deplaseaza la fata locului, pe rand, inginerii hotarnici D.Mosoiu si C. Lupescu, pentru ca sa faca o noua delimitare a pamantului atribuit taranilor clacasi.

Inginerul D. Mosoiu spune in raportul sau ca suprafata de 33190 pogoane (1659,5ha) rezulta din cele doua mosii din care s-a facut impropietarirea corespunde cu planul si actul de delimitare din vara lui 1865 intocmite de inginerul D.Ionescu, dar gaseste insa si unele nereguli in intocmirea documentatiei. Invoca faptul ca s-a gresit la

delimitarea vetrei satelor si ca delimitarea perimetrelor nu este precisa. Spre convingerea ministrului asupra situatiei in cauza propune a se executa o alta masuratoare.

In anul urmator vine in comuna Glodeanu Sarat inginerul hotarnic C.Lupescu. Masoara si el suprafetele date la impropietarire din mosiile Glodeanu Sarat si Glodeanu Gradiste si intocmeste un raport de trei pagini cu numarul 229 din 12 octombrie 1870, trimis ministrului finantelor. Reiese din documentatia lucrata ca suprafata atribuita la impropietarire corespunde planului parcelar al inginerului D. Ionescu, dar nu a gasit cele 750 pogoane (375 ha) date in plus locuitorilor impropietariti ci, este o lipsa de 16 pogoane si 718 stanjeni patrati (cam 8,5 ha). Neconcordanta suprafetei s-ar datora unor erori de calcul din partea inginerului Ionescu la intocmirea documentatiei de impropietarire si din incadrarea unor terenuri in categoria de loc rau si mocirlos. La acestea se mai adauga si faptul ca apa helesteului de pe paraul Sarata ocupa in vara lui 1865 o suprafata mult mai mica fata de anii urmatori , cand luciul de apa s-a extins. Dupa masuratoarea si calculele ing.C.Lupescu , in 1870, helesteul ocupa peste 5,5 ha.

Se desprinde din rapoartele ing. D. Mosoiu si ing. C. Lupescu ca taranii impropietariti nu detineau suprafete in plus, ca planul de parcelare era corect, cu toate ca revarsarea apelor afecta unele suprafete din zona de lunca si de campie.

In primavara anului 1870, hraparetul Petrache Filitis reclama pentru a treia oara ca inginerul care a delimitat mosiile Glodeanu Sarat si Glodeanu Gradistea privind impropietarirea satenilor le-ar fi dat in plus peste 400 hectare si ca este imperios necesar sa se sape un sant intre ce este dat in posesia satelor si ce este al statului. El chiar incepe sa lucreze pe cheltueala sa un sant despartitor, dar se opreste pe motiv ca nu stie care este hotarul corect. Solicita sa se puna si pietre de hotar in prezenta oamenilor legii , prefectul judetului si avocatul public, motivand ca statul sa nu aiba in viitor paguba de o insemnata suma de pogoane.

Acelasi lacom si invidios arendas Filitis se adreseaza de doua ori ministrului finantelor din acea vreme in legatura cu cele 10 hectare lasate in documentele de impropietarire din 1865 ca in centrul satului Glodeanu Sarat sa se faca targ sau sa serveasca pentru alte necesitati . Vine si cu argumente. Terenul acesta este lasat pe seama proprietatii si de aceea numai statul poate dispune de el, ca proprietar, nu altcineva. Arendesul Petrache Filitis fierbe ca un vulcan cand afla ca locuitorii Dumitru Cristea si Dumitru Dolete, fost functionar al primariei, isi pregatesc materiale pentru a-si ridica locuinte pe terenul din proprietatea statului. In sustinerea cauzei sale, arendasul aminteste ca modestul functionar Dumitru Dolete a fost respins de locuitori cand s-a facut impropietarirea si ca nu mai are nici o autorizatie din partea autoritatilor statului. Se teme ca nu cumva Dumitru Dolete sa deschida carciuma sau vreo casa de specula, atingand astfel destul de dur interesele arendasului, iar pe de alta parte sa aduca prejudicii proprietatii statului.

Asemenea reclamatii la adresa bietilor tarani impropietariti in vara lui 1865 cu mici supafete de teren agricol trimite si prefectului judetului Buzau. A incercat, prin mijloace diabolice, sa-i deposedeze pe truditarii gliei si totusi nu a reusit. Cat de cinic, de ipocrit, de inuman a putut sa fie acest Petrache Filitis!

Documentele cercetate si ceea ce s-a transmis pe cale orala din generatie in generatie atesta faptul ca toti arendasii mosiilor statului de pe raza comunei Glodeanu Sarat, Filitis, Ghinopse, Cantacuzino, Sintescu, Constantin Manciulescu, Constantin Iarca sau Silvestru Stefanescu, gasesc in locuitorii satelor destula forta de munca pe care o foloseau dupa bunul lor plac. In dosarele Ministerului Agriculturii si Domeniilor se

gasesc multe documente ce scot in evidenta rapacitatea arendasilor si greutatile taranilor indurate pentru a scoate de pe pamantul muncit cele necesare traiului.

Regimul invoielilor agricole apasa greu si obositor asupra bratelor taranilor care , oricat s-au zbatut, nu au putut face fata. Din aceasta cauza flacara marii rascoale de le 1888 s-a intins si asupra satelor din partile noastre, fara a avea insa o amplitutune deosebita.

Ridicarea taranilor la lupta din Glodeanu Sarat si Glodeanu Carlig a fost generata „mai cu osebire legii tocmelilor agricole care da arendasilor facultatea de a lua sapte piei dupa spinarea bietului satean cu ocazia infiintarii satului Florica”. Cu acest prilej, tinerele familii de la noi, alaturi de cele venite din satele de munte, care pun bazele noii asezari primesc din mosiile din jur in proprietate 9 pogoane in camp (4,5 ha), 1 pogon loc casa (500 metri patrati) si 1 pogon de islaz .

In ultimul deceniu al secolului al XIX-lea, locuitorii din comuna Glodeanu Sarat au din nou ocazia de a intra in posesia altor suprafete de teren agricol. Astfel, la 24 octombrie 1892, se definitiveaza de catre ing. contractant C. Panaitescu parcelarea mosiei statului Glodeanu Cufuritu, fosta candva a Manastirii Snagov. Cu acest prilej, 192 de sateni cumpara pamant, in loturi mici, suprafata totala fiind de 982 hectare, din care 10 ha terenul scolii si 96 ha suprafata satului Pitulicea si a islazului. Suprafata totala parcelata este de 1030 ha si 3693 metri patrati, inclusiv drumurile si apa paraului Sarata.

Peste trei ani, locuitorii comunei Glodeanu Sarat cumpara pamant din mosia statului cu acelasi nume. Acum vatra satului se mareste foarte mult, ajungand la 100 ha si 694 metri patrati, prin parcelarea celor 383 locuri de casa de cate 2 000 metri patrati.

Catre sfarsitul secolului al XIX-lea si inceputul secolului al XX-lea, populatia comunei este in crestere vizibila, iar pamantul pe care-l poseda nu este suficient. Situatiia pare sa se fi ameliorat oarecum dupa terminarea primului razboi mondial, cand se face impropietarierea mult asteptata si necesara. Din pacate, teren agricol nu au primit toate familiile, asa ca setea de pamant a ramas o realitate.

Dupa terminarea celui de-al doilea razboi mondial, coform decretului-lege 187/1945 emis de guvernul care avea in frunte pe doctor Petru Groza sunt impropietariti taranii fara pamant sau cu pamant putin cu suprafete de la 0,25 ha pana la 0,50 ha din mosiile expropriate. Locuitorii din satele comunei Glodeanu Sarat , in baza titlului de proprietate, primesc pamant din mosiile expropriate ale doamnelor Ranetescu Constanta si Sintescu Valeria, situate in partea de sud-vest a comunei, azi hotar cu judetele Ialomita si Prahova. In anul 1953, prin Decretul nr.43/1953 si Hotararea Consiliului de Ministri nr.3522/1953, se da in proprietate si liber de orice sarcina catre stat si comuna pamant din tarlaua Caldarusanca, marginit la nord de drumul Florica - Glodeanu Sarat, la vest soseaua Mizil-Cotorca, la sud drum de care, iar la vest proprietatea lui Vasile T. Cristea. Actele de impropietarire sunt semnate de Gheorghe Apostol, ministrul agriculturii si silviculturii si de presedintele sfatului popular al raionului Mizil, regiunea Ploiesti, Emeric Astalos.

CONSIDERATII DE ORDIN GEOGRAFIC

RELIEFUL

Teritoriul comunei Glodeanu Sarat, desi este situat intr-o zona de campie, poate fi cuprins in limitele a trei trepte: 55-65 m, zona specifica vaili Saratii, 65-75 m si peste 75 m. Din punct de vedere morfologic insa teritoriul pare relativ simplu. Exista totusi o succesiune de poduri de campie, terase, organisme torentiale si alte forme geomorfologice de detaliu care complica simplitatea in aparenta a zonei .

Pe teritoriul comunei predomina interfluviile cu caracter plat ce sunt specifice campiei. Altitudinea lor este de 70-75m, avand ca trasatura dominanta netezimea. Aceasta netezime este presarata din loc in loc cu crovuri, care incep sa fie din ce in ce mai putine in zona din apropierea vaili Saratii . Mai multe crovuri sunt in partea de nord-vest si sud-vest, de 1-2 m si cu lungimi pana la aproape 1000 m. In ele se aduna apa decat atunci cand vin ploi abundente primavara.

Legatura intre o treapta si alta se face pe pante si versanti putin inclinati. Versantii de legatura intre valea Saratii si campie au si rolul de a dirija si colecta apele torentiale .

Zona teraselor este reprezentata printr-o singura terasa, bine dezvoltata, cea de 65 m.

Aceasta se afla pe malul stang al Saratii, pe ea fiind asezate satele Pitulicea, Glodeanu Sarat si Ileana. Terasa de pe celalalt mal, zona fostului baraj de la Pitulicea si din dreptul satului Glodeanu Sarat, este insa putin conturata si fragmentata puternic.

Din punct de vedere petrografic, sunt alcatuite din orizonturi argiloase, uneori fine, care se dezvolta pe circa 2-3 m adancime. Nu au fost identificate pietrisuri decat sporadic, dar si acestea in alternanta cu argilele. Acestea au culori diferite: galbui deschis, maroniu, galben pal etc., ceea ce denota formarea diferita din punct de vedere cronologic si zonal a portiunilor de terasa.

Valea Saratii are caracterul unui rau de campie, sculptand forme geomorfologice specifice zonei de campie. Albia minora prezinta latimi mici pana la 30 m si cu adancimi de 40-60 cm.

Se gasesc insa si zone unde, din cauza slabei conturari a malurilor, apa paraului se revarsa cuprinzand latimi de 100-150 m, fara a-si mentine o adancime constanta, care scade sub 30 cm. Pe de alta parte se gasesc si maluri puternice, cum este zona de la fostul baraj sau la sud de acesta, unde malul drept este bine conturat si inalt de 1,5 - 2 m. Valea Saratii fiind o vale de campie este destul de meandrata in unele portiuni.

In profil transversal, aceasta vale are aproape un caracter asimetric pe toata intinderea, cu partea dreapta mai inalta si mai abrupta. Aspectul general este insa de vaiuga puternic sapata si dezvoltata, cu malurile usor inclinate, in special cele din stanga vaili.

Slaba fragmentare a terenului, morfologia specifica campiei, factorii climatici au determinat o fragmentare mica reliefului. Sunt suprafete in care densitatea este sub 0,5 km/km patrat si chiar suprafete in care reseaua hidrografica lipseste. Densitatile cele mai mari se gasesc de-a lungul vaili Saratii, acolo unde se intalneste un numar mai mare de torenti care au fragmentat local podurile de campie si treapta intermediara hipsometrica.

Zona de campie in care se afla comuna Glodeanu Sarat nu prezinta denivelari accentuate pe suprafete mari. Adancimile se afla numai in jurul vaili Saratii. Valea si zonele alaturate fata de podurile de campie (interfluvii) cunosc valori cuprinse intre 5-10

m adancime a fragmentarii reliefului. Zonele cu denivelarile mai mari se gasesc la revarsarea lacului Garlita in paraul Sarata si in partea de sud-vest a lacului de acumulare de la Pitulicea.

Daca morfografic si hipsometric teritoriul comunei se incadreaza prin toate elementele intr-o zona de campie, acelasi lucru se poate spune si-n privinta pantelor. Predomina pantele de 1° si sub 1°, pe suprafete mari, fara sa fie o deosebire mare intre zona de campie si cea de vale. Pante mai mari de 2°- 5° se intalnesc in zone de terasa, mai ales pe dreapta vaii Sarata, unde asimetria incepe sa devina accentuata.

CLIMA

In explicarea si intelegerea diferitelor aspecte naturale, clima reprezinta unul din componentii geografici cu rol determinant, deoarece prin elementele sale exercita o actiune modelatoare, variata asupra reliefului. Comuna Glodeanu Sarat este amplasata in regiunea climatica sud-estica ce se caracterizeaza printr-o repartitie relativ uniforma in suprafata a elementelor climatice.

Tipul si regimul climatic al comunei sunt influentate de dezvoltarea anticiclonului subtropical al Azorelor si de anticiclonul euroasiatic, ca si de activitatea ciclonica din nordul Oceanului Atlantic si din Marea Mediterana. Cu o frecventa mai redusa se dezvolta vara anticiclonii din partea europeana a Rusiei, care determina amplasarea maselor de aer continental uscat si fierbinte de la est la vest, pana-n partile noastre.

Temperatura medie anuala in Glodeanu Sarat este de 10,4°C. Luand in considerare temperaturile medii lunare si anuale, constatam ca timp de 10 luni pe an se inregistreaza temperaturi peste 0°C.

Temperatura medie a lunii ianuarie se mentine in jur de -3° C, iar a lunii celei mai calde, iulie, este de 22,4°C. Prin temperatura sa medie, iulie reprezinta maximum anual de pe tot teritoriul comunei. Anotimpul cald, in ansamblu, se caracterizeaza prin valori termice ale caror limite variaza intre 10 si 23°C .

La 10 august 1951, a fost inregistrata temperatura maxima absoluta de 39,6°C, iar la 25 august 1933 cea mai coborata maxima lunara si anuala de 29,4°C. Cea mai ridicata medie lunara si anuala a fost inregistrata la 24 ianuarie 1951, de 4,7°C, iar minima absoluta lunara si anuala a fost de -23° C, la 24 ianuarie 1942.

Annual, in aproape 300 de zile, se inregistreaza temperaturi medii diurne mai mari de 0°C, iar dintre acestea, in 190 - 200 zile temperaturile medii diurne depasesc 10°C. In anotimpul cald, temperaturile minime depasesc 25°C, iar in 30-40 de zile 30°C. Dupa cum usor se poate constata, frecventa zilelor tropicale e relativ mare.

Umezeala aerului este un alt factor care trebuie luat in seama cand discutam despre aspectul climei din comuna Glodeanu Sarat. Datele medii arata ca valoarea cea mai mare a umiditatii se inregistreaza in luna ianuarie (84%), iar cea mai scazuta umezeala in luna iulie (56%).

Izvorul principal de apa pentru atmosfera comunei il constituie Marea Mediterana, Marea Neagra si Oceanul Atlantic, ai caror carausi principali sunt masele de aer oceano-maritime. Sensul circulatiei generale se produce in asa fel incat vara, cand este nevoie de o mai mare cantitate de umiditate atmosferica, trec mai ales mase de aer de origine oceanica, care transporta de fapt cea mai mare cantitate de apa dintre toate masele de aer ce se deplaseaza peste acesta zona unde este amplasata comuna.

Valorile medii anuale ale umiditatii absolute sunt 6,5-8 g/metru cub. Vara, ca urmare a cresterii temperaturii si a intensificarii evaporarii, umiditatea absoluta creste de la 10-13 g/metru cub, in timp ce iarna scade la 3-4 g/metru cub.

Umiditatea relativa, care arata indirect gradul de saturare a aerului cu vapori de apa, are valori medii cuprinse intre 70 si 75%. In cursul anului umiditatea relativa oscileaza, variatiile sale fiind in sens invers celor ale umiditatii absolute. Valorile cele mai mari se inregistreaza iarna, iar cele mai mici vara. Variatiile acestea sunt cauzate atat de oscilatiile termice, cat si de deplasarea maselor de aer de origine oceanica sau continentala deasupra teritoriului.

Patrunderea maselor anticiclonice continentale in timpul iernii face sa scada simtitor umiditatea relativa, situatie valabila si pentru perioada de vara. Daca aceste mase de aer persista, se produce seceta, care are efecte daunatoare pentru agricultura, asa cum a fost in vara anului 1946. In cazul cand in zona patrund mase de aer umed (oceanic sau marin), valoarea umiditatii relative creste, favorizand precipitatiile.

Durata de stralucire a soarelui prezinta intensitati variabile in timpul anului. Comuna Glodeanu Sarat, fiind asezata in Campia Romana, beneficiaza anual de aproximativ 2000 - 2100 ore de stralucire a soarelui. Se constata ca numarul zilelor senine ajunge la 30,9% si ca durata de stralucire a soarelui inregistreaza cea mai scazuta cifra, 60-70 ore, in luna decembrie.

Regimul pluviometric al comunei se caracterizeaza printr-o medie anuala de 505 mm. In ceea ce priveste regimul anual al frecventei precipitatiilor, cele mai multe sunt proprii semestrului cald, care dau 35-40% din totalul anual, intrunind maxime in mod obisnuit la sfarsitul primaverii si inceputul verii. Cantitatea cea mai mare de precipitatii se inregistreaza in iunie (75,8 mm), iar cea mai mica in ianuarie (29,3 mm) si februarie (24,2 mm). Primavara cad 127,8 mm, vara 179,3 mm, toamna 112,1 mm, iar iarna 85,8 mm. Cel mai mare numar de zile cu precipitatii revine lunii iunie (5-12 zile).

In legatura cu evolutia diurna a precipitatiilor, se constata un maximum dupa-amiaza, in timpul verii, legat de intensificarea convecției si un minimum secundar dimineata, ce se produce odata cu cresterea umezelii relative din timpul minimului de temperatura. Se inregistreaza oscilatii mari, in timp, ale cantitatilor de apa cazute. Astfel, intr-un interval de 60 de ani (intre 1896 si 1958) au fost doi ani (1897 si 1912), cand precipitatiile cazute au depasit 1000 mm, fiind deci de doua ori mai mari decat in anii normali. In alti ani insa (1867, 1907 si 1946), cand cantitatile anuale de precipitatii au inregistrat valori sub 200 mm s-a simtit din plin seceta.

In cursul anului se inregistreaza intervale fara precipitatii de circa 25 de zile. Sunt insa si ani cu aproape 60 de zile lipsite de precipitatii.

Cantitatea maxima de precipitatii cazuta in 24 de ore a fost inregistrata la 16 iunie 1948, de 78,7 mm. Cele mai catastrofale cantitati de precipitatii au fost inregistrate in luna mai 1970, cand in 13 zile (12-25 mai), ploile au varsat o cantitate de doua ori si jumatate mai mult decat cea care cade in mod normal in aceasta luna. Din acest motiv s-a ajuns la formarea lacurilor temporare, inundatii, distrugerea drumurilor, surparea caselor etc. De asemeni, ploi foarte mari au mai cazut in luna iunie a anului 1837, dupa cum rezulta dintr-o carte bisericeasca din satul Glodeanu Sarat.

In anotimpul rece, in mod obisnuit, precipitatiile sunt solide. Grosimea maxima a stratului de zapada este de 60-63 cm. Cea mai mare grosime s-a inregistrat in februarie 1954. Frecventa zilelor cu ninsoare este diferita, dar trebuie sa mentionam ca numarul mediu cel mai mare al acestora este in luna ianuarie.

Presiunea atmosferica prezinta variatii pronuntate in functie de gravitatie, temperatura si relief. Variatia aceasta se oglindeste fidel in ritmul iutetii si directia maselor de aer. Teritoriul comunei se caracterizeaza prin presiuni medii lunare scazute in se-mestrul cald si mai ridicate in lunile noiembrie, decembrie si ianuarie, corespunzand regimului continental.

Schimbările presiunii provocate de cauze diferite determină deplasarea maselor de aer. Sistemele barice din sud-vestul și nord-estul continentului dirijează frecvența și intensitatea marilor invazii de aer ce se deplasează asupra teritoriului comunei. Crivatul este un vânt care bate din partea de est sau nord-est, aducând mase de aer rece și dens, rezultate din anticiclonele euroasiatice terminale cu pronunțat caracter continental.

Masele de aer generate de anticiclonele subtropicale al Atlanticului acționează din partea de sud și sud-vest, mai cu seamă vara, dând naștere Austrului sau Saracila, cum îi spun locuitorii comunei și cei din jur. Deși este de origine oceanică, Austrul este sărac în precipitații, fiindcă trece peste multe obstacole muntoase.

Baltărețul deplasează masele de aer din sud-est, acționând mai mult vara. El aduce nori de ploaie.

Vânturile au, în general, o viteză moderată, dar uneori, mai ales iarna, Crivatul atinge și chiar depășește 100 km/oră, viscolește puternic zapada care blochează căile de comunicație și distruge vegetația arborescentă. Odată cu zapada sunt spulberate și particule de sol, dezradăcinându-se astfel culturile semănate în toamnă.

Putem afirma, în concluzie, că teritoriul comunei Glodeanu Sarat se caracterizează printr-un climat continental excesiv cu temperatura medie anuală de 10,4°C și precipitații medii anuale de 505 mm. Verile și iernile sunt relativ lungi, iar primăverile și toamnele scurte.

HIDROGRAFIE

În cadrul comunei Glodeanu Sarat complexitatea condițiilor geologice, litologice și de relief au oferit posibilitatea de formare, dezvoltare și combatere a unor acumulări de ape subterane cu mare însemnată economică. Apele suprafreatică sunt localizate în zona de aeratie în perioadele ploioase ale anului, la adâncimi sub 1 m, răspândite în soluri, depozite deluviale, lunca.

Apele freatică au fost identificate în terasele aluviale, depunerile aluvionare de lunca, pe interfluvii, în adâncimi variabile cuprinse între 1–6 m. Datorită adâncimii mici, au fost interceptate prin puturi, cu mare ușurință, constituind astfel sursa principală de alimentare cu apă a locuitorilor din comună.

Sursa de alimentare a straturilor de apă freatică o constituie precipitațiile, adăugându-se, în zona de lunca, și infiltrațiile apei din albia paraului Sarata. Lipsa unor foraje de mare adâncime pe teritoriul comunei n-a permis evaluarea rezervelor de apă din adâncime.

Rețeaua hidrografică a comunei este slab reprezentată, tributara fiind paraului Sarata, afluent al Ialomitei. Nu e un fapt lipsit de importanță că râul Buzău să fi curs cândva pe actuala albie a paraului Sarata. Locul de adunare a apelor în partea de vest a orașului Urziceni poate fi socotit ca o dovadă a acestei afirmații. Cu mii de ani în urmă, râul Buzău a patruns probabil pe valea Calmatuiului, ca apoi să curgă pe albia actuală.

În procesele scurgerii rolul principal revine climei, care, prin precipitații, vânt, evaporatie etc., influențează rezervele de apă ale Saratii. Între factorii care favorizează apariția scurgerii, elementul de bază îl constituie precipitațiile.

Media precipitațiilor din zonă fiind de 505 mm face ca în timpul verii debitul apei să fie destul de mic.

Singurul curs de apa, care strabate teritoriul comunei de la un cap la altul (de la nord la sud), este paraul Sarata ce se varsa in Ialomita, langa Urziceni. Suprafata bazinului sau hidrografic este de 1.388 km patrati, iar lungimea paraului ajungand la 75 km.

Paraul Sarata izvoraste din partea de est a dealului Istrita, de la altitudinea de circa 380 m, in apropiere de localitatea Sarata Monteoru. Dupa cativa kilometri cu pante apreciabile, la Gura Saratii iese din zona dealurilor subcarpatice, incepandu-si astfel drumul serpuitor spre sud, cu pante destul de mici.

Primii sai afluenti, Pietroasa (suprafata 71 km patrati, lungimea 16 km) si Naianca (suprafata 85 km patrati, lungimea 25 km) sosesc din partea dreapta, iar din stanga Glavesul (suprafata 79 km patrati, lungimea 9 km). Dar afluentul sau cel mai dezvoltat este Ghighiul (suprafata 573 km patrati, lungimea 44 km), care poneste tot din Istrita si curge in directia sudica, pana la confluenta cu Balana, afluent din dreapta (suprafata 190 km patrati, lungimea 34 km). Pe parcurs mai primeste apele paraului Tohaneanca (suprafata 64 m patrati, lungimea 16 km).

Din partea de nord-est a satului Glodeanu Sarat izvoraste un firicel de apa peste care trece soseaua asfaltata, impartind Tigania in doua. Paraiasul are o latime de peste 1 m, lungimea de aproape 1 km si este cunoscut de locuitori cu hidronimul Jirlau. Prin 1950, pe albia acestui paraias se amenajasera cateva helesteie de peste, dar n-a dat randamentul scontat si s-a renuntat dupa cativa ani la utilizarea lor. Jirlaul se varsa pe partea stanga a Saratii, cam pe la jumatatea satului Glodeanu Sarat, in apropierea fostului pod de lemn, pe care locuitorii treceau, pe jos sau cu carutele spre terenurile agricole din partea de nord.

Scurgerea lichida a paraului Sarata este redusa datorita pantelor destul de moale ale reliefului. Alimentarea cu apa se datoreste ploilor si zapezilor in proportie de 40 – 60%. Iarna, datorita temperaturii scazute, paraul este alimentat aproape exclusiv de ape subterane. Abia primavara, odata cu topirea zapezilor, scurgerea are valori mai ridicate. Volumul scurgerii anuale este de circa 4.000.000 metri cubi, ceea ce rezulta ca, pe valea Saratii, se pot amenaja acumulari de apa destul de mari. Cu cativa ani in urma, s-a ridicat un baraj in dreptul satului Pitilicea, formandu-se astfel un lac de acumulare cu o suprafata de 125 hectare si o capacitate de 2.400.000 metri cubi care putea iriga 1.350 hectare.

Lacul Garlita, situat intre satele Glodeanu Sarat si Pitulicea, cu o suprafata de 5 ha si o adancime de peste 1 m, colecteaza o parte din suvoaiele de apa produse de ploi sau din topirea zapezilor. In acest lac, sunt drenate, prin canale, apele care baltesc pe terenul din partea de est a comunei. Fiind diferite de nivel, o parte din apa Garlitei, se varsa in paraul Sarata, formandu-se o lunca inundabila.

ASPECTE DE ORDIN BIOGEOGRAFIC

VEGETATIA NATURALA

Vegetatia reprezinta o componenta principala in cadrul diferitelor unitati natural - teritoriale, sintetizeaza si exprima calitatea peisajului, fiind foarte sensibila la actiunile elementelor climatice .

Teritoriul comunei face parte din zona de silvostepa cu unele elemente stepice. Vegetatia lemnoasa e slab reprezentata. Salcamul e singurul care apare razlet pe intinsele terenuri agricole.

Vegetatia ierboasa e insa mai bogat reprezentata. Aici gasim, de exemplu, parusca, colilie, pelinita, pirul, holera, scaietele, fusta randunicii, mohorul, costreiu. etc.

Vegetatia de lunca este impiedicata sa se dezvolte datorita nivelului ridicat al apei freatice incarcate cu saruri. Singura specie lemnoasa intalnita in lunca este catina, dar si ea apare foarte rar. De asemenea, pe marginea paraului Sarata se mai intalnesc aninul negru, salcia si plopul. In baltile formate de parau si-n mlastini, predomina stuful, papura, rogozul, menta acvatica si cucuta.

FAUNA

Potrivit formelor de relief, caracterului vegetatiei si conditiilor ecologice locale, fauna terestra a comunei Glodeanu Sarat se incadreaza in fauna zonei de stepa. Daca speciile faunistice sunt putine, numarul de forme este totusi mare. Specifice sunt rozatoarele, deoarece gasesc aici un mediu de viata prielnic, hrana din abundenta si lesnicioase conditii de construire a adaposturilor. Dintre acestea, reprezentativ este popandaul comun, dar mai vatamatori sunt harciogul, soarecele de camp, cu inmultiri exceptionale, si orbetele. Mai putin reprezentativi sunt iepurii si vulpile.

Dintre speciile de pasari ce traiesc aici, cele mai numeroase sunt acelea care-si fac cuibul pe pamant: ciocarlia de camp, ciocarlia mare, presura de gradina, prepelita si potarnichea. In ultimii ani au aparut graurii, in numar impresionant, care aduc mari pagube vitei de vie.

Atmosfera este sagetata de prigorii, care zboara in zboruri mici, mai ales in apropierea apei, iar dumbravencile, destul de rare, se aseaza din loc in loc pe firele de telefon. La toate acestea trebuie sa adaugam si cardurile de ciori ce fac multe stricaciuni agriculturii.

Reptilele sunt reprezentate de soparle si serpi neveninosi. Alte animale salbatice sunt nevestuicile si dihorii.

Insectele sunt de diferite feluri. Predomina insa ortocterele: cosasii, lacustele, greierii.

In lunca Saratii si in lacul Garlita, fauna este reprezentata prin serpi de apa si broaste de lac. Dintre pasarile de aici amintim: lisita, rata salbatica, barza, sitarul si altele. In apa Saratii si a Garlitei, fauna ihtiologica este bogata si variata. Elementele mai des intalnite sunt: svurluga, crapul, bibanul, carasul, rosioara, coracuda si tiparul.

Peisajul natural al teritoriului comunei Glodeanu Sarat a suferit importante modificari in urma interventiei omului. Astfel, s-au defrisat perdelele de protectie alcatuite din salcami si odata cu aceasta s-a modificat si structura solului, in urma lucrarilor agricole executate. Aceste modificari, carora li se adauga si altele, ca de exemplu soselele, constructii, amenajari pentru irigatii etc., fac ca teritoriul comunei sa se inscrie in zone geografice antropizate.

DATE DESPRE POPULATIE

EVOLUTIA NUMARULUI DE LOCUITORI

Asa cum aminteam in prima parte a lucrarii, teritoriul de azi al comunei Glodeanu Sarat este locuit din ultimul sfert al secolului al XVI-lea, populatia inregistrand o crestere continua, mai ales in secolele al XIX-lea si al XX-lea .

In „*Tablou al satelor din judetul Saac*” se arata ca in 1831 satul Glodeanu Sarat avea 156 de familii. Cel mai vechi si mai complet cunoscut pana in prezent este recensamantul din anul 1838. Pe vremea aceea, satul facea parte din plasa Campului, judetul Sacuieni (sud Saac) si era format din 220 de familii. Recensamantul (catagrafia, cum i se spune in documentul cercetat) este important si cuprinzator, pentru ca cele 24 de rubrici ale sale ne furnizeaza date in legatura cu componenta familiilor, nationalitatea, starea civila, varsta, starea sociala, indeletnicirea, starea sanatatii si situatia materiala a fiecarei familii (animale, pasari, stupi de albine, pomi si vie). In partea finala se precizeaza ca cele 218 familii de tarani clacasi lucrau 1988 de pogoane si aveau: 145 cai, 534 boi, 287 vaci, 1456 oi, 1 capra, 374 ramatori (porci), 80 stupi, 53 pruni, 1 dud si 2 pomi diversi.

Peste 30 de ani, la 25 ianuarie 1868, pe o carte a bisericii din Glodeanu Sarat se mentioneaza ca parohia avea peste 400 de familii. In numarul acesta dat cu aproximatie de dascalul de atunci al bisericii, trebuie sa includem si cele cateva familii din satul Snagov (Cufuritu), infiintat de curand.

Distinsul profesor buzoian Basil Iorgulescu, in „*Dictionarul*” sau din 1892, arata ca populatia comunei Glodeanu Sarat formata din satele Glodeanu Sarat, Cufuritu si Florica (sat infiintat din insuruteii impropietariti la 1881), era de 2380 locuitori, din care 690 barbati insurati, 32 neinsurati, 26 vaduvi, 784 baieti, 690 femei maritate, 28 vaduve si 586 fete. Acestia locuiau in 636 de case, printre ei aflandu-se 1 grec, 4 austrunguri si 4 bulgari. La recensamintele populatiei facute dupa 1900, populatia este in continua crestere: in 1912 - 2473 locuitori, 1930 - 3175 locuitori, 1948 - 4515 locuitori, 1956 - 6281 locuitori, 1966 - 1680 locuitori si 1974 - 7414 locuitori. La recensamantul din 1966, densitatea pe hectar in vatra satului era de 16,9, iar la cel din 1974 ajunge la 18,3. Pe atunci comuna noastra, una dintre marile comune ale judetului, avea o densitate pe kilometru patrat de 125 locuitori, depasind media pe judet.

Nr. crt.	SATUL	NUMARUL LOCUITORILOR	NUMARUL FAMILIILOR
1	Glodeanu Sarat	4217	1149
2	Pitulicea	1327	406
3	Caldarusanca	1040	314
4	Ileana	830	242
	TOTAL	7414	2111

Foarte interesante sunt datele desprinse din ultimul recensamant efectuat in primavara anului 2002. El este mult mai bogat in date statistice, da o imagine mai aprofundata si are o relevanta aparte. In procesul verbal din 6 aprilie 2002, incheiat de comisia comunala pentru validarea recensamantului populatiei si locuintelor se dau urmatoarele date:

<u>Satul</u>	<u>Numarul cladirilor</u>	<u>Numarul locuintelor</u>	<u>Numarul camerelor de locuit</u>	<u>Suprafata camerelor de locuit in m.p.</u>	<u>Numarul gospodariilor</u>	<u>Nr persoane inregistrate in gospodarie</u>	<u>Persoane prezente</u>	<u>Persoane venite pe perioada indelungata</u>	<u>Persoane temporar prezente</u>	<u>Persoane temporar absente</u>	<u>Persoane plecate pe perioada indelungata</u>	<u>Populatia stabila</u>		
												<u>Total</u>	<u>Barbati</u>	<u>Femei</u>
Glodeanu Sarat	972	981	2943	32147	916	2583	2479	17	43	10	76	2507	1231	1276
Caldarusanca	277	276	782	8046	249	704	678	11	26	2	24	680	331	349
Pitulicea	379	386	1058	12600	382	1015	996	6	25	7	17	1001	498	503
Ileana	209	209	577	5866	200	551	547	1	15	1	3	548	282	266
Total	1837	1852	5360	58659	1747	4856	4716	35	109	20	130	4736	2342	2394

Urmarind dinamica populatiei, se constata o crestere substantiala din 1966 pana spre 1970, ca urmare a cresterii natalitatii. Balanta raportului dintre natalitate si mortalitate inclina in favoarea natalitatii, care este in 1968 de 29% si scade in 1974 la 21%. Dupa datele ultimului recensamant din 2002, se constata o scadere vizibila a populatiei satelor comunei.

Dupa revolutia din decembrie 1989, multi tineri care aveau loc de munca in diverse orase ale tarii se intorc in satele lor natale cu familiile sau se casatoresc aici integrandu-se in activitatea comunei. Ca urmare a acestei situatii, in evidenta gradinitelor si a scolilor se constata o usoara crestere a efectivelor de prescolari si elevi.

STRUCTURA POPULATIEI COMUNEI

Structura pe grupe de sexe are o importanta deosebita, cu consecinte demografice si economice remarcabile. Datele demografice ale comunei ne arata ca numarul sexului feminin este mai mare decat cel masculin, desi natalitatea masculina este superioara celei feminine. Cu toate acestea, in grupele superioare de varsta, unele recensaminte arata ca grupele masculine sunt superioare celor feminine. De pilda, in 1956, raportul de masculinitate era de 97%, iar in 1966 de 96%. Aceasta se explica prin diferentele de longevitate si a migratiei populatiei catre centrele industriale.

In ceea ce priveste indicele de feminitate, este si el diferit in perioada luata de noi in discutie. In 1956, acesta era de 103%, iar peste 10 ani de 104%. In aceasta perioada, numarul absolventilor scolii generale este mult mai mare in ceea ce priveste baietii, care au plecat definitiv din comuna, fata de cel al fetelor. Curios este faptul ca, in urma recensamantului din 2002, mentionat cu multe amanunte in paginile anterioare, raportul dintre sexe, pe comuna, este aproape egal.

Dupa datele recensamantului din 1966, rezulta ca populatia comunei avea o usoara tendinta de intinerire. Atunci populatia tanara era de 33,4%, cea adulta de 47%, iar cea varstnica reprezenta 19,6%. Dupa 1990, sporeste putin numarul populatiei tinere prin revenirea unor tineri la sate si pentru ca scade vizibil numarul absolventilor scolilor generale care sa lucreze in diferite orase. Implicatiile perioadei de tranzitie au consecinte nefaste pentru tineretul de azi al satelor noastre.

FORTA DE MUNCA

Avand in vedere dinamica structurii populatiei din comuna, populatia activa variaza de la o perioada la alta. De pilda, in 1966, din 6850 de locuitori, 55% reprezinta ppulatia activa si 45% cea inactiva, iar in 1974 din totalul de 7414 locuitori aproape 50% este populatie activa. Peste sase ani, procentul populatiei active incepe din nou sa scada. Aceasta se explica prin aceea ca aproape toti absolventii scolii generale se califica in meserii ce nu le mai permit sa se intoarca in comuna natala.

Cum era si firesc, ponderea populatiei active au detinut-o si inca o mai detin cei care lucreaza in agricultura. Pana in 1990 acestia depasesc 80%, iar invatamantul, ocrotirea sanatatii, cooperatia si alte cateva categorii doar 3%, diferenta revenind pentru acele vremuri navetistilor care lucrau pe diferite santiere de constructii sau in unele sectoare ale industriei.

Tot in ultimul deceniu, creste simtitor numarul persoanelor cu ocupatia in agricultura. Navetistii ce bateau zilnic drumul spre oras au ramas definitiv in sate si s-au apucat serios de agricultura si legumicultura. Lor li se adauga toate categoriile de salariati din comuna, care in timpul liber merg la munca in camp. La sfarsit de saptamana, vin la munca si multi tineri ce inca mai au servicii la oras.